

Maaseudun yritystuet 2023-2027
Lapin ELY-keskus
19.9.2023

EU:n maaseuturahoitus yritystuet 2023-2027

Laki ja asetus voimassa

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027
(1325/2022)

Valtioneuvoston asetus maaseudun yritystuesta rahoituskaudella 2023-2027
646/2023

> Löytyvät säädöskokoelmasta: <https://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/>

Rahoitusta ohjaavat Suomen CAP27-suunnitelma (EU:n yhteinen maatalouspolitiikka) ja Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027

Rahoituksessa on jatkuva haku, hakemukset käsitellään valintajaksottain

- Lisätietoja rahoituksen hakemisesta <https://maaseutu.fi/alueelliset-sivut/lappi/lappi-rahoitus/>
- **hankkeen toimenpiteitä** (esim. sopimuksen/tilauksen tekeminen, rakennustöiden aloittaminen, koneen/laitteen/kaluston toimitus, hankinnan maksaminen, muu peruuttamaton sopimus) **ei saa aloittaa ennen kuin tukihakemus on tullut vireille**

Valtakunnallisesti yhtenäiset valintajakset

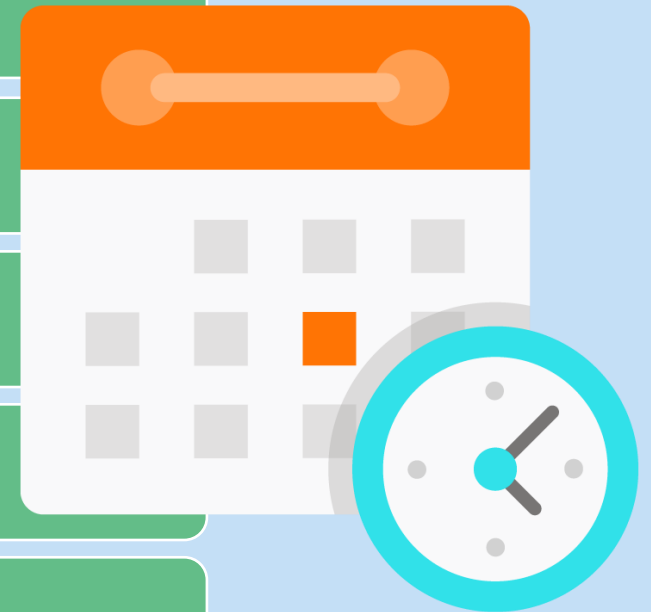
16.8 -15.10. (2 kk)

16.10 - 15.1. (3 kk)

16.1 – 15.3. (2 kk)

16.3 – 15.5. (2 kk)

16.5 – 15.8. (3 kk)

Tukikelpoinen yritys

Sijaitsee (työllistävä toimipiste) tukikelpoisella maaseutualueella, kotipaikka EU:n alueella

Mikroyritys, pieni yritys

Maataloustuotteiden jalostuksessa ja kaupan pidossa myös keskisuuri yritys (ns. [Annex 1](#))

Maa- ja metsätalouden ulkopuolinen yritystoiminta maatilalla

- Päätoiminen yritystoiminta
 - Edellytykset kannattavaan toimintaan
 - Riittävä ammattitaito
 - Tuki ei saa vääristää kilpailua
-
- Yritysmuodot
 - Toiminimi
 - Avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö
 - Osakeyhtiö ja osuuskunta
 - Maatilan yhteydessä harjoitettava muu yritystoiminta

©maaseutuverkosto, Jyrki Vesa.

Mihin tukea voi saada?

Investoinnit

- tuki 20-50 %
- hyväksyttävät kustannukset 10 000 e – 1,5/2 milj. e

Investointien toteutettavuustutkimus

- tuki 50 %
- hyväksyttävät kustannukset 3 000 - 50 000 e

Kehittäminen

- tuki 50 %
- hyväksyttävät kustannukset 5 000 - 100 000 e

Käynnistystuki maatilalla harjoitettavaan maa- ja metsätalouden ulkopuoliseen yritystoimintaan

- tuki 5 000 / 10 000 e vakioitu kertakorvaus

Investointituki

*Investointitukea voidaan myöntää sellaiseen yrityksen investointiin, jolla on **olennaista merkitystä** yrityksen **perustamiselle, kasvulle tai kehittämiselle**.*

- **Aineelliset investoinnit** esim.
 - rakennuksen hankinta (varastotiloja ei lähtökohtaisesti tueta)
 - rakentaminen (sis. suunnittelukustannukset), korjausrakentaminen toimintaa laajennettaessa ja nykyaikaistettaessa
 - koneet, kalusto (myös käytetyt)
 - uusiutuvan energian raaka-aineen tuotannossa tarvittavat koneet/laitteet (esim. hake, halko)
- **Aineettomat investoinnit** (oltava poistokelpoista) esim.
 - Tietokoneohjelmistojen, pilvipalveluiden ja vastaavien ratkaisujen hankkiminen
 - Patenttien, tekijänoikeuksien ja tavaramerkkien hankkiminen sekä muiden immateriaalioikeuksien ja käyttöluoppien hankkiminen

Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit

- Tuotetaan ja myydään **energiaa** (sähkö, lämpö) **tai biopolttoaineita** (biokaasu, biodiesel, etanoli)
- Uudet kokonaisteholtaan **enintään 2 MW:n laitokset**, toimivien laitosten laajennukset 2 MW saakka
- **Pääosa** tuotetusta uusiutuvasta energiasta ja biopolttoaineista myytävä **ulkopuolisille asiakkaille**.
 - Maatilalla tuotetun muuhun maatalouden ulkopuoliseen yritystoimintaan käytettävän uusiutuvan energian tai biopolttoaineiden osuus voidaan katsoa myynniksi ulkopuolisille asiakkaille.
 - **Tukea ei myönnetä yritysten omaan käyttöön tarkoitetun uusiutuvan energian tuotantoon** (esim. yrityksen tuotantotilojen lämmitys)

Investointituen määrä (%) I alue ja hyväksyttävät kustannukset

	harvaan asuttu maaseutu	Ydinmaa-seutu	muu maaseutualue
Mikroyritykset	40	40	30
Pienet yritykset	35	35	25
Keskisuuret yritykset (vain maataloustuotteiden jalostus ja kaupanpito)	25	25	20
Uusiutuvan energian tuotanto			
uusi tuotantolaitos (lämpö/sähkö/liikennepolttoaine)	30	30	30
uusi biokaasulaitos	50	50	50
olemassa olevien laitosten laajennus/ parannus	20	20	20

Mikroyritys
Alle 10 hlöä
Liikevaihto tai tase enintään 2 M€

Pieni yritys
Alle 50 hlöä
Liikevaihto tai tase enintään 10 M€

Keskisuuri yritys
Alle 250 hlöä
Liikevaihto enintään 50 M€
tai tase enintään 43 M€

Hyväksyttävät kustannukset (yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea)

10 000 e – 1,5 milj. e (Leader 5 000 – 100 000 e)

Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen sekä uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit max 2 milj. e

Investoinnin toteutettavuustutkimus

- Aineellisen investoinnin **toteuttamisvaihtoehtojen selvittelyyn**
 - Voidaan selvittää **toiminnallisia, taloudellisia ja teknisiä edellytyksiä, myös rahoituksen hakemisen edellytyksiä ja valmistelua**
- **asiantuntijapalveluihin**, ei kuitenkaan rakennuksen suunnittelukustannuksiin
- ei palkkakustannuksiin
- **50 % tuki 3 000 - 50 000 euron kustannuksiin**
- Ei edellytä investoinnin toteuttamista
- De minimis –ehtoista (lukuun ottamatta ensiasteen jalostusyritys)

Kehittämistuki 1/2

- Yritys voi kehittää:
 - > **tuotteita, palveluita, tuotantomenetelmiä, markkinointia, teknologioita, digitaalisia ratkaisuja + muuta yritystoiminnan uudistumista**
 - > Ei kuitenkaan yksittäisenä tilaustyönä tai tarjouskohtaisesti asiakkaille tehtävää tuotetta
- Aloittavalle että toimivalle yritykselle
- Hyväksyttävät kustannukset **5 000 - 100 000 e, tuki 50 %**
- De minimis –ehtoista (lukuun ottamatta ensiasteen jalostusyritys)

Kehittämistuki 2/2

- Tukea voi käyttää:
 - kehittämis- ja asiantuntijapalvelut
 - käytännönläheiset tai tiedelähtöiset tai näiden yhdistelmänä toteutettavat selvitykset/tutkimukset sekä tiedon hankkiminen ja soveltaminen
 - rajatusti kehittämiseen liittyviä palkkakuluja (enint. 50 %), vuokratkustannuksia, aineita/tarvikkeita, matkakustannuksia
- **Maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittava yritys (ei vielä haettavissa)**
 - tuki maksetaan kehityshankkeen toteuttavalle ulkopuoliselle palveluntuottajalle (WTO säännöt) > palveluntuottaja hallinnoi ja hakee tuen
 - ulkopuolisiin kehittämis- ja asiantuntijapalveluihin

Käynnistystuki maatilakytkentäisen yritystoimintaan 1/2

- Tuensaajina **maatilat**, jotka monipuolistavat toimintaa **maa- ja metsätalouden ulkopuoliseen** yritystoimintaan esim. matkailu
- Yritystoiminnan oltava uutta, voi olla harjoitettu enint. 1 v.
- Harjoitetaan maatilan y-tunnuksella, maatilan kanssa yhteinen verotus
- Yritys voi **tuottaa ja myydä palveluita tai tuotteita** (ei kuitenkaan maataloustuotteita ns. annex 1 listan mukaiset tuotteet <https://mmm.fi/maataloustuotteet>)

Käynnistystuki maatilakytkentäisen yritystoimintaan 2/2

- Tavoitteena, että yritystoiminta yhdessä maa- ja metsätalouden kanssa tuo pääasiallisen toimeentulon (tavoiteltava vuosittainen liikevaihto väh. 15 000 e)
- **Tuki 5 000 /10 000 euroa, vakioitu kertakorvaus** eli tuki maksetaan jos ja kun suunnitellut ja päätöksessä hyväksytyt toimenpiteet on toteutettu
- Tukea voi käyttää mm.
 - Koulutus-, valmennus- ja asiantuntijapalvelut, vuokrat (toimitilat, laitteet), käyttömaksut, aineet/tarvikkeet, matkat, pienhankinnat
- De minimis -ehtoista

Tukea ei myönnetä seuraaviin investointeihin:

- 1) eläinten hankinta
- 2) traktorin **tai muun maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankinta**
- 3) liikennealan investoinnit
- 4) puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankinta **sekä muun vastaavan koneen tai laitteen hankinta**
- 5) käytössä olevan koneen tai laitteen korvaaminen uudella, ellei yritystoimintaa olennaisesti laajenneta tai yrityksen teknologinen taso investoinnin vaikutuksesta merkittävästi parane **taikka oteta käyttöön korkeampaan ympäristönsuojelulliseen tasoon johtavia tekniikoita**
- 6) energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyvät investoinnit
- 7) toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankintaan; tukea voidaan kuitenkin myöntää sellaisten kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankintaan, jotka oikeuttavat hallitsemaan kehittämistukilain mukaan tukikelpoisessa yritystoiminnassa käytettävää toimitilaa
- 8) **investointi, jonka tarkoituksena on ainoastaan toimitilojen tarjoaminen vuokralle**
- 9) kiinteistön tai rakennusten hankinta julkisyhteisöltä, ellei kohteen arvoa ole määritelty markkinaehtoisesti ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja hankintaa tehdään markkinaehtoisesti
- 10) kokonaisteholtaan **yli kahden megawatin uusiutuvan energian tuotannollisia investointeja**
- 11) **aurinko- ja tuulivoimaloita**
- 12) **koneurakoinnin maansiirtokoneita**

Yritysryhmähankkeet:

- 3-10 yritystä yhdessä kehittävät toimintaansa
- Tukitaso 75%
- **Hankkeen toimenpiteet lähtevät yritysten tarpeista!**
- Yhteinen tavoite, yhteistä kehittämistä vähintään 50%
- Loput yrityskohtaista kehittämistä, joka tukee yhteistä
 - Yrityskohtaiset toimenpiteet ja niiden määrä voi vaihdella
 - Yksityisen rahoituksen maksuosuudet eivät tarvitse olla yhtä suuria, myös sponsoriraha on mahdollinen
- Ei tulosten julkistamisvelvoitetta
- Ei maatalouden alkutuotannon kehittämiseen (maatalousyrityksille viljelijäryhmät)
- Hankkeen hallinnoija kehittämisorganisaatio (kunta, kehitysyhtiö, oppilaitos jne). Ei voi olla hankkeeseen osallistuva yritys
- Hallinnoija kokoaa yritysten kehittämistarpeet hankkeeksi suunnittelee yhdessä yritysten kanssa yhteisen kehittämisosion kokoaa yrityskohtaiset toimenpiteet sekä laatii kustannusarvion
- Mahdollista hakea valmisteluraha 5000€ hankkeen kokoamiseen

Lapin ELY-keskuksen asiantuntijat:

Mikko Niemelä, mikko.niemela@ely-keskus.fi, +358 2950 37350

Heikki Moilanen, heikki.moilanen@ely-keskus.fi, +358 2950 37092

©maaseutuverkosto, Yrjö Tuunanen.